

Podcastin nimi: Sykliralli

Jakso 5: Lapsettomuuden pelko

Jakson kesto: 00:31:13

Puhujat: Annika, Kirsi ja Eerika; Korennon vapaaehtoiset ja vertaiset

[jakso alkaa]

[tunnusmusiikkina neljä pianon säveltä]

00:00:02 Annika

Tervetuloa Sykliralliin, gynekologisen potilasjärjestö Korennon podcastiin, jossa käsitellään menkat, menopaussit ja kaikki siltä väliltä.

00:00:09 Eerika

Faktaa, vertaistukea ja huumoria, ilman tabuja.

00:00:11 Kirsi

Nyt startataan, hyppää kyytiin!

[tunnusmusiikki]

00:00:17 Annika

Moi ja tervetuloa Korento ry:n podcastiin. Tänään keskustellaan hedelmällisyydestä ja siihen liittyvistä ajatuksista ja vaikutuksista elämänlaatuun.

00:00:28 Eerika

No meillähän on vähän erilaiset taustat sillai, että mulla on se PCOS, että teillä on sitä endometrioosia, mikä tässä nyt lähinnä sitten vaikeuttaa, tai ainakin mietityttää sitten, lapsien hankinnan kannalta, niin millaisia ajatuksia teillä on tästä aiheesta?

00:00:43 Kirsi

No niitä on paljon, mutta niin kyllähän se huolettaa. Tai siis varsinkin siis kun haluaa itse lapsia, niin kyllä se huolettaa, että miten se tulee sitten onnistumaan, vai tuleeko onnistumaan ja meneekö kaikki hyvin. Ja en olisi ennen tätä sairastumista, diagnoosia... Jotenkin en pitänyt mitään kiirettä ja en osannut ajatella sitä, että olisi se vaihtoehto, että mä en koskaan saisi lapsia. Niin on se herättänyt sen asian äärelle pohtii ihan eri tavalla kuin mitä varmaan moni muu mun ikäinen ajattelee.

00:01:19 Eerika

Joo ja varsinkin jos saa nuorena sen diagnoosin, ehkä ajattelee sillai, että eihän tässä nyt, että kun ei se ei ole ajankohtaista ja että kyllä se asia sitten jotenkin. Mutta sitten tälleen itsekin täytän 32, niin kyllä se vaan rupeaa olla aika ajankohtainen ja miettii, että koska on ikään kuin liian myöhäistä, vaikka toki vielä ei ole, mutta että kyllä se tosi paljon on mielen päällä, että saako niitä lapsia. Tosiaan itsekin haluaisin lapsia ja ennen on ehkä pitänyt sitä jotenkin just, ennen kun on saanut diagnoosin, niin aika itsestään selvänä asiana, että kyllähän mä nyt lapsia saan ja ei muuta kun tekee vaan. Ja nyt onkin sitten taas, tää PCOS on suurin ja taitaa olla yleisin syy siihen sitten tavallaan tai naisesta löytyvä syy, miksi ei sitten vaikka raskaudu.

00:01:57 Annika

Kyllä se ajatuksen tasolla kävi jo silloin kun diagnoosin sai nuorempana, että mietti sitä silleen pikaisesti että no apua mitä käy mun lapsihaaveille, mitkä on ollut jo tosi nuoresta asti. Sanotaan että teini-iässä jo mä oon haaveillut, että ”jee mä haluan lapsen. mä haluan lapsen!”. Ja tota ei sitä sitten silleen ehkä tosissaan kuitenkaan vielä silloin ajatellut tai ainakaan pohtinut syvällisemmin, että no mitä sitten jos ei voikaan saada lapsia. Että sitä käsittelyprosessia ei vielä silloin tapahtunut. Että syntyi sitten kuitenkin se pelko sinne taustalle, että no mitä jos ei voikaan ja nyt huomaa, että kun aika on kulunut siitä diagnoosin saamisesta, niin totta kai se alkaa niin kun olemaan ajankohtaisempi, niin se pelko siellä nousee vähän pintaan silleen enemmän. Että se ei enää ole semmoinen taka-alalla oleva pelko, vaan nyt sitä on ehkä vähän vaikeampi käsitellä. Vaikka sitä silleen on oppinut jotenkuten käsittelemään, kun tutkii tätä asiaa ja silleen että ottaa huomioon nyt mitä kaikkia mahdollisuuksia on. Ja ei siihen maailma myöskään kaadu itsellä, että jos nyt kun sen asia on käsitelty, niin on silleen jo ajatellut, että no nää muutkin keinot on hyviä keinoja, ettei se ole mitenkään maailmanloppu siinä kohtaa enää. Ja mä oon myöskin ajatellut niinkin pitkälle, että että vaikka ei nyt saisikaan enää tai ei saisi ikinä mitään lapsia, niin on sekin mulle silleen ajatuksen tasolla ainakin ok. Tai mä koen, että mä oon käsitelty sen silleen, että se on ihan ok. Mutta toki mä en voi tietää, että sitten kun, jos joku mulle oikeasti sanoo, että no nyt et sitten voi saada millään keinolla lapsia, niin miten mä sitten mahtaisin siihen oikeasti reagoida.

Mutta mä kuvittelin, että mä oon käsitelty sen asian kuitenkin, jotenkuten jo tähän mennessä. Toki tietty on heikompia hetkiä silleen, että miettii, että no mitä jos niin tapahtuu. Niin se sitten välillä ailahtelee silleen, että se vähän elää sen kaiken muunkin, niin kun tämmöisen stressin ja elämän ohella siinä se pelko. Mut kuitenkin jollakin tapaa mä toivon, että mä oon kuitenkin pystynyt käsittelemään sen silleen, että ei tulisi semmoista suurta romahdusta sitten siinä kohtaan, että jos niin sattuisi käymään, ettei pystyisi saamaan lapsia. Ja tosiaan just se, että kyllä kaikki keinot on yhtä hyviä niin ja onneksi tänä päivänä meillä on tosi paljon keinoja tukemaan lapsettomia ihmisiä ja lisääntymiskyvyttömiä. Että vaihtoehtoja riittää, että mitä lähteä koittamaan ja ainakin yrittämään.

00:04:26 Eerika

Toi on just vaikea, että ei tiedä sitä miten sitten siinä oikeasti siinä tilanteessa, tavallaan jos näin sanottaisi, niin reagoi. Mutta just toi että on tosi paljon nykyään erilaisia vaihtoehtoja siihen, että miten sitten lähdetään tukemaan kuitenkin sitä prosessia. Ja kyllä mä ajattelen, että me varmasti, joilla on joku tämmöinen hedelmällisyyteen vaikuttava oireyhtymä tai sairaus, niin ollaan jouduttu ja päästy ja saatu miettiä näitä asioita vähän pidemmälle kuin muut sitten. joilla ei ole tämmöistä estettä ainakaan siinä tai haastetta sitten sen hedelmällisyyden kannalta. Että mä ajattelin, että me ollaan varmaan aika pitkällä tässä, että me on kuitenkin tätä mietitty ja myös sitä, että mitä jos ei sitten saakaan niitä lapsia.

Kun ajattelee PCOS:ää, niin sitten kuitenkin tyypillisimpiä oireita on just se pitkä tai epäsäännöllinen kuukautiskierto, pitkittynyt vuoto tai kokonaan puuttuvat kuukautiset, ja silloinhan on tosi hankala

sitten lähteä raskautumaan, jos ei tule ovulaatiota. Ja näin, että kyllä se kierron tukeminen on siitä ihan se ensimmäinen juttu, mitä pitää lähteä tekemään.

00:05:25 Kirsi

Palatakseni vielä tuohon, mitä Annika tuossa puhui tuosta justinsa, että nuorena ei sillai ajatellut ja aina on halunnut lapsia. Niin tosiaan, kun itsekin oon aina halunnut lapsia, niin sitä jotenkin ajatteli aina, että hankkii sen vakityöpaikan ja hyvän koulutuksen ja semmoisen tasaisen elämän ja oman kodin. Ja sitten oikeastaan mulla alkoi olla kaikki reilassa ja sitten mä sairastuin. Ja sitten yksi mikä mulla oli yhdessä kohtaa tosi tärkeää oli se, että mun pitää olla naimisissa ennen kun hankin, siis nimenomaan hankin sen lapsen, että en ajatellut, että siinä nyt mitään ongelmaa voisi koskaan olla.

Niin nyt mulla ei ole kyllä viimeiseen puoleentoista vuoteen ollut sitten mitään väliä sillä, että oonko mä naimisissa ennen kun mä sen lapsen toivottavasti joskus saan, niin mulla on nykyään aivan sama, että niin äkkiä se sitten kuitenkin muuttuu se arvomaailma, kun kohtaa semmoisen epätietoisuuden siitä omasta raskautumismahdollisuudesta. Ja toki se nyt tällä hetkellä kun ainaskin ajatus olisi, että sen haluaisi kumppanin kanssa tehdä, niin ilman kumppania hieman hankala on tehdä että...

00:06:33 Eerika

Tai toki se onnistuu, mutta sitten jos on semmoinen ajatus... Mä luulen tuossa on paljon just sitä, että hirveän monesti ajatellaan, että miten haluaisi että oman elämä menee. Ja on joku ajatus siitä, että vaikka tän ikäisenä mulla on lapsia tai jotain muuta. Ja sitten kun se ei välttämättä aina ihan toteudukaan sillä lailla, niin niin sitten siinä joutuu ihan uuden tilanteen eteen miettimään että mitä nytten.

00:06:52 Annika

Ja mä oon ollut ainakin siis nuoresta pitäen, niin mä oon ollut siis todella kova tekemään suunnitelmia. Siis mulla on ollut kunnon aikataulutukset käynnissä, että tähän ikään mennessä tää tää tää tää tää asia on valmiina ja ainakin täällä asti pitää olla elämässä jo tähän ikään mennessä. Niin joo, on kyllä ollut sairastuminen opetus, että elämää ei voi suunnitella. Että se on niin hektistä, ja mitä vaan voi tapahtua. Sä voit sairastua ihan koska vaan. Kaikenlaista voi tapahtua, mikä muuttaa ne sun jo tehdyt suunnitelmat ja se avartaa sitä omaa mieltä katsomaan sitä elämää silleen syvemmin, että elää siinä hetkessä. Ajattelee sen sillä tavalla, että tulevaisuudessa voi tapahtua paljonkin asioita, mitä nyt ei pysty vielä mitenkään edes kuvittelemaan. Että voi käydä, että ihan samalla tavalla sä voit saadakin sen lapsen, vaikka nyt sua pelottaakin, että sä et voikaan saada.

00:07:47 Eerika

Ja ehkä se vähän semmoinen klisee, että ikinä ei ole hyvä hetki hankkia lapsia, niin musta se on ihan silleen paikkansa pitävä, että tota mitä Kirsikin tuossa just kerto, että on ollut hirveän tämmöiset tiukat ajatukset. Ja sulla kanssa Annika, että miten haluatte, että asiat menee. Ja itsellä on kanssa ollut sellaista, niin ei se ikinä ole sitten kuitenkaan tavallaan sellainen tilanne, tai harvoin mä kuvittelisin että ihmisillä on semmoinen, että "nyt on oikea otollinen hetki, nyt menee kaikki hyvin seuraavat 18 vuotta". Niin ei pysty just tietää, että ihan voi tapahtua koska vaan mitä tahansa.

00:08:18 Annika

Juu siis omassa suunnitelmassaan tähän ikään mennessä, missä olen, täytän 26 tänä vuonna, ja tota olin kyllä suunnitellut, että minulla olisi tähän mennessä jo uraa. Olisin edennyt uralla jo pitkälle, että olisin hyvä taloudellinen tilanne ja otollinen aika niin kun perustaa perhe. Ja olisi kumppani ja olisin niin kun jo tyyliin naimisissa ja kaikkea. Mut mitään näistä ei oikeastaan ole tapahtunut sen takia, että

mä oon ollut niin sairas, että mä oon joutunut himmailemaan mun suunnitelmissa ja siinä etenemisprosessissa ja katsomaan sivusta, kun muut etenee elämässä. Se on myöskin ollut kova pala siihen, että kun on ollut sellainen ihminen, että vielä suunnittelee, niin jotkut ihmiset on oppinut tai on luontaisesti sellaisia, että ne elää hetkessä ja jotkut ihmiset on semmoisia hurjia suunnittelijoita niin kun minä. Niin nyt on väkisin joutunut olemaan semmoinen hetkessä eläjä, niin se on kyllä tehnyt sinänsä myöskin hyvää. Siitä on myöskin oppinut paljon, että vaikka sitten jos sanotaan että sairaudesta niin sä oot saanut myöskin jotakin hyvää, mutta myöskin huonoja asioita silleen, että mä koen että siitä on myöskin just iloa, että on oppinut ehkä elämään, ja enemmän siinä hetkessä ja arvostaa myöskin niitä hyviä hetkiä ja päiviä.

[tunnusmusiikki]

00:09:33 Kirsi

Mä siis samaistun kyllä paljon tuohon mitä Annika just sanoi. Varsinkin tuosta suunnitelmallisuudesta, että mä oon kanssa itse ollut semmoinen suunnittelija ja toki olen osittain vieläkin. Jotenkin se on saanut kyllä väistyä, koska ei enää vaan maailma... Tai elämä ei vaan mene enää sillai, että tekee ne asiat, mitkä pitäisi siinä polun varrella tehdä, ja sitten sä saavutat sen asian minkä sä oot halunnut. Täytyy kyllä sanoa, että aika paljon joutuu käsittelemään semmoista ihan kateellisuuden ja epäreiluuden ja semmoista niin kun surua ja epävarmuuden, ja pelon ja häpeän ja sitten vielä lisäksi epätoivon tunteita, kun tätä aika laajassa kirjossa on niin kun ollut kaikenlaisia tunteita, välillä ihan yhtä aikaa kaikkea, välillä eri aikaan. Että on kyllä ollut tommoisia, voisiko sanoa ehkä negatiivisia tunteita, joutunut aika paljon kyl käymään, varsinkin tämän hedelmällisyyden osalta lävitse.

00:10:23 Annika

Juu ja erityisesti kun sä katsot siinä vierellä, kun jotkut ystävät tai sisarukset tai joku muu läheinen lisääntyy tai tekee muita sun unelmia, ihan sama mitä unelmia, niin tota siinä vieressä katsominen. Totta kai sä olet iloinen sen henkilön puolesta ja aidosti onnellinen, että heillä menee hyvin, mutta totta kai siellä sisällä sulla on se oma pelko, että no voinko mä ikinä olla tossa pisteessä elämässä. Niin on ihan ok, että sun sisällä on semmoista pientä tuskaa, että se on ihan täysin sallittua, että ei tarvitse siitä myöskään kantaa huolta, että sä et ole mitenkään huonompi, että vaikka sä tunnetkin sitä, että vaikka sä oot onnellinen, sulle syntyy semmoinen jonkinnäköinen kateuden tunne ehkä. Niin se on ihan ok, että se ei myöskään tee susta huonompaa, että vaikka sä tunnet sitä kateutta, koska sulla on kuitenkin ihan oikea syy siihen, että minkä takia se tunne sun sisällä herää, että itsekin voinut olla semmoinen hetkellisesti kateellinen, mutta kyllä mä aidosti näytän heille, että oon kuitenkin onnellinen heidän puolesta, että heidän elämää etenee. Sitten toivon tietysti, että jossain kohtaa mäkin oon siinä pisteessä, mut oma elämä kulkee vaan eri tahtia. Ehkä mäkin saavutan ne sitten mut omassa aikajanassani omalla kohdalla.

00:11:33 Eerika

Kyllä mä ajattelin, että tämmöinen kateellisuus ainakin tämmöisissä asioissa kertoo just siitä, että jollain toisella on jotain sellaista, mitä sä itse haluat ja sitten että se on sen takia tosi arvokasta myös sulle, että sehän kertoo sitä viestiä, että mitkä sun unelmat ja toiveet on. Että ei tarkoita yhtään sitä, ettei olisi sen toisen puolesta onnellinen kuitenkin.

00:11:51 Kirsi

Joo mä koin vahvasti siis huonoa omaatuntoa siitä, että kun mä olin kateellinen ja surullinen aluksi niin kun just kun mä kuulin vaikka, että joku on raskaana, ilmoitti raskaudestaan jossain sosiaalisessa mediassa. Niin mulle tuli siitä surullinen fiilis ja semmoinen kateellinen. Siis tämmösiä, mitkä monet mieltää negatiivisiksi tunteiksi, mitä ei saisi muka tuntea. Vaikka kyllähän totta kai sä saat tuntee ihan mitä vaan, mutta se että kuinka sä toimit niitten tunteiden pohjalta on sitten eri asia. Pointti oli kuitenkin se, että ne on mun tunteita, mitkä liittyy siihen mun arkaan asiaan, eikä niinkään siihen, että mä olisin jotenkin epäonnellinen tästä tapahtumasta tai että mä en olisi onnellinen muiden puolesta, mutta se vaan tuo niin vahvasti ne mun heikot pisteet esille, että sitten ne tunteet tulee sitä kautta eikä niinkään kohdistu siihen ihmiseen. Että siinä meni tosi kauan ja siitä syytti tosi paljon ja piti itsensä jotenkin huonona. Mutta sitten kun sitä vähän niin kun järkeili ja käsitteli, niin se kyllä on nyt pikkuhiljaa alkanut sujumaan paremmin. Tämä näitten tota noin niin uutisten kohtaaminen.

00:13:05 Eerika

Ja mulla on ainakin auttanut just se ajatus, että että vaikka on tämmöinen oireyhtymä, niin sitten kuitenkin se että nykyään on tosi paljon asioita mitä sen eteen voidaan tehdä. Että voi hallita oireita ja sitten ihan pelkästään se lapsettomuusasian kannalta, että on paljon mikä voi tukea sitä lapsen saantia, sitten erilaisia hoitoja ja mitä voi ihan itsekin jo tehdä. PCOS:ssä on semmoinen tietysti paradoksi, että se painonlasku olisi tosi tärkeitä, että jos sulla on ylipainoa, mutta sitten samaan aikaan sun on tosi vaikea pudottaa sitä painoa koska sulla on se PCOS, mut että se voi merkittävästi jo auttaa siinä raskautumisessa ja sitten ei välttämättä edes tarvitse muita hoitoja, mutta että toki on paljon muita hoitoja sitten myös saatavilla.

Ja kun se painonlasku itsessään sitten myös voi auttaa siinä kuukautiskierron säännöllisyydessä ja siihen voidaan tietysti muutenkin vaikuttaa, mutta että se on semmoinen yks tärkeä keino kyllä ja sen sen kannalta mä ajattelen, että on myös tärkeitä sitten puhua oman lääkärin kanssa esimerkiksi just vaikka painonhallinnasta tai mitä siihen on saatavilla nykyaikana apua. Että on paljon erilaisia keinoja, että se ei ole ollenkaan sellaista, että pitää itse kotona hampaat irvessä syödä pelkkää kaalilaatikkoa, että on nykyään ihan lääkkeellistä apua ja sitten ravitsemusterapiasta ja psykoterapiasta voi moni hyötyä, koska monesti voi olla kuitenkin jotain siellä, tunnesyömistä tai jotain tämmöistä lisäksi siellä taustalla.

00:14:24 Annika

Ja luontaisesti ihan just hedelmällisyyteen vaikuttaa myöskin muut tekijät, että ei vaan niin kun sairaudet, että just se esimerkiksi stressi vaikuttaa niin kun siihen hedelmällisyyteen ja sitäkin voi just käsitellä siellä terapiassa sitä omaa elämää ja sitä, jos se tuottaa kovin paljon stressiä. Niin se on luontainen tekijä mikä vaikuttaa siihen ja samoin myöskin sitten ruokavalio ja myöskin ihan tää ympäristö, missä me eletään niin vaikuttaa siihen hedelmällisyyteen ihan kaikilla.

On tietysti muitakin tekijöitä, että mihin kiinnittää huomiota ja millä voi ihan parantaa itsekin ehkä sitten sitä omaa hedelmällisyyttään, vaikka olisikin sitten sairaus siinä taustalla.

00:15:05 Eerika

Joo, ja jos ajatellaan PCOS-potilaita, niin yleistynyt ahdistuneisuushäiriö ja masennushan on merkittävästi yleisempiä PCOS-potilailla kuin muulla väestöllä. Tähän ei tiedetä tarkkaa syytä, mutta että tää on hyvä muistaa, että voi lähtökohtaisesti olla sellaista. Ja sitten tietysti tämmöinen lapsettomuus, jos kovasti toivoo lasta ja haluaa ja on unelma siinä, niin totta kai lisää sitä kuormitusta vielä sinne.

00:15:27 Kirsi

Tämmöisenä suunnitelmallisena ihmisenä kun pitäisi tietää niin kun tulevaisuuteen kaikki, niin itselläkin on sen takia niin kun niin jotenkin ahdistunut olo tästä aiheesta, tai siis sillä lailla pelokas, että vaikka mun gynekologi on kuitenkin sanonut, että mulla ei niin kun fyysisesti pitäisi olla mitään muuta, mikä voisi estää raskautumista tai niin kun negatiivisesti vaikuttaa raskautumiseen, muuta kun toi matala-asteinen tulehdus, mikä mulla on kehossa siitä endometrioosista johtuen. Että se voi estää sen raskauden alkamisen, mutta että ei pitäisi olla kuitenkaan mitään semmoista, että mulla olisi mitkään munasarjat niin kun jotenkin vioittuneet tai kiinni jossain tai mutkalla tai solmussa tai mitä ikinä. Niin se tuo vaan sen epävarmuuden. Vaikka siis ei pitäisi, kun ei ole vielä edes yrittänyt koskaan, niin sitten jotenkin tuntuu välillä hassulta murehtia tämmöisiä asioita, mutta kyllä niitä vaan silti murehtii.

Tällä hetkellä on paljon semmoisia tai suurin osa asioista on semmoisia, mihin mä en pysty vaikuttamaan. Tai pystyn vaikuttamaan, mutta en määräänsä enempää, että just esimerkiksi oma jaksaminen ja kunto. Ja sitten tää lääkitys, mikä on nytten endometrioosista ja sen kivuista johtuen niin niin nää on just niitä asioita, minkä takia niin kun se ei tällä hetkellä ole mahdollista. Tottakai niihin pyrkii koko ajan vaikuttamaan, mutta turhauttavaa välillä.

00:16:53 Eerika

Joo ja kyllähän se lapsettomuus lisääntyy Suomessa koko ajan ja voidaan sanoa että arviolta noin 15% pariskunnista kärsii tahattomasta lapsettomuudesta jossakin elämänvaiheessa. Ja ehkä tän PCOS:n kannalta just se ongelma PCOS-potilaiden kohdalla on yleensä se, että se munasolu ei kypsy kunnolla ja irtoa. Silloin ihan tämmöistä ovulaation induktio- eli munasolun kypsytyshoitoa käytetään ensisijaisena hedelmöityshoitomenetelmänä.

[tunnusmusiikki]

00:17:13 Kirsi

Siis jos nyt vielä mennään tälleen näihin pelkoihin niin just se, että entä jos onkin yksi niistä viidestä, joka on lopullisesti lapseton hoidoista huolimatta? Niin kyllähän se on aika jotenkin iso kysymysmerkki, mutta toisaalta jotenkin siitäkkin on nyt saanut mielenrauhan. Turha sitä on nytten miettiä vielä, kun ei ole siis ajankohtaistakaan se asia. Ja sitten jos on yksi viidestä, niin sitten on vaan sen kanssa eletävä, vaikka se on aika kipeä asia sitten kyllä varmasti.

00:17:45 Eerika

Toi PCOS yleensä sitten diagnosoidaan just siinä tilanteessa, kun raskaus ei ala suunnitellusti. Että tota se on aika tyypillinen kohta. Mut että sitten voidaan ajatella, että hoitojen avulla ennuste vähintään yhden lapsen saamiselle on kuitenkin ihan sama kuin muilla naisilla, että silleen on ehkä aika lohdullista ajatella, että tilastotieto on kuitenkin tämmöistä. Vaikka toki pelottaa omalta kohdalta, että onhan sielläkin just se porukka kuitenkin, jotka ei sitten kuitenkaan hoidosta vaikka huolimatta saa sitä lasta. Kyllä se myös omalla kohdalla pelottaa.

00:18:19 Kirsi

Joo ja sitten nyt varsinkin on siis kokenut paljon siis sitäkin, että silloin kun olin parisuhteessa ja nyt deittaillessa, niin on täytynyt hyvin nopeasti siis selvittää se, että onko tää lapsihaave... tai onko

toinenkin, haluaako toinenkin osapuoli lapsia ja millä aikataululla, koska niin kun mulla ei ole aikaa odotella 10 vuotta tässä sitä että pystyisi niin kun alkaa yrittämään sitä raskaantumista tai tällai. Koska sitten kuitenkin on suurempi mahdollisuus joutua käyttämään jotain hoitoja. Kun sitten taas semmoisella ihmisellä, jolla ei ole endometriooasia. Niin sitten mä haluan olla varautunut siihenkin, että kun se ei välttämättä niin kun aina mene silleen, että sä menet hoitoihin ja sitten sä raskaadut heti. Vaikka voi toki mennäkin niin, mutta jotenkin sitten pitää olla sitä aikaa ja sitä aikaa ei enää mahdottomiin ole.

00:19:15 Eerika

Joo mulla on toi samanlainen ajatus ja ihan sama ketä deittailee, tää kenen kanssa on yhdessä, niin pitää olla jotenkin tosi samalla sivulla siitä lasten hankinnasta, ainakin siitä, että yritetään. Koska sitten semmoiseen, että haluaako lapsia, niin semmoiseen ei ole kyllä aikaa.

00:19:29 Annika

Ja se on tosi hyvä käydä ne keskustelut ajoissa sen kumppanin kanssa muutenkin, jos on joku sairaus pohjalla, mikä voi vaikuttaa siihen, koska on reilua, että molemmat osapuolet on niin kun samalla sivulla siinä että ei tule yllätyksenä toisellekin, että voi olla joitakin haasteita. Että jos toinen vaikka nyt haluaisi esimerkiksi tosi paljon lapsia ja sitten olisi tämmöinen riski, niin on tosi hyvä keskustella niistä asioista ajoissa. Vaikkei välttämättä siinä hetkellä olisikaan ajankohtaisia, että silleen suunnitellaan jo yhdessä ehkä sitten, että miten sitten toimitaan, jos tulee jotakin ongelmia. Sitten voi vähän valmistautua etukäteen niihin tunteisiin ja kaikkiin mitä se sitten herättää.

00:20:09 Kirsi

No onneksi nykyään on enemmän ehkä semmoista sallitumpaa kysellä just heti alussa näitä. Siis että haluaako lapsia ja koska haluaa, niin se on nykyään tuntuu että se on paljon sallitumpaa kuin sitten vaikka joskus niin kun aiemmin on ollut, että eihän se ole semmoinen kysymys, mitä olisi ollut soveliaista kysyä ensimmäisillä treffeillä keneltäkään, vaikka siis niin kun miksei, koska sehän on nyt yks tärkeimmistä asioista siis tietää, ennen kun sä lähdet antaa aikaa toiselle ihmiselle, koska kyllä mä ainakin itse ajattelen niin, että vaikka toinen olisi kuinka hyvä tyyppi, niin mulla on niin tärkeätä se perhe ja että saisin olla äiti ja saisin lapsen, että en mä viitsi käyttää aikaani semmoiseen ihmiseen, jonka elämän suunnitelmat on niin täysin erilaiset kuin mulla. Niin se on ihan kiva, että se nykyään on vähän tämmöistä soveliaampaa tai sillain. Että se on enemmän nykyään sellainen normikin kun poikkeus koska deittiappeissakin on ”Haluan lapsia”. Niin kun ja siellä on paljon eri vaihtoehtoja millä sä pystyt kertomaan haluatko lapsia, onko sulla lapsia ja että sinne on lisätty tämmöisiä, mitä ei taas niin kun ole ollut joskus useampi vuosi sitten vielä.

00:21:22 Eerika

Joo niinpä ja on toi silleen ja tärkeä just heti puhua niistä, että onko samanlaiset arvot ja suunnitelmat ja ehkä sen tavallaan just se ajatus, että se on otettu hirveän henkilökohtaisesti aikaisemmin, että eihän se kysymys ole sillei että ”Kirsi haluatko mun kanssa lapsia” vaan että ”Kirsi haluatko ylipäättään lapsia”, että sehän se on se pointti, että en mäköön siinä ketään pyydä heti tällä minuutilla minun kanssa lähtemään toimittamaan tätä asiaa vaan nimenomaan se, että on samanlaiset tulevaisuuden haaveet ja suunnitelmat. Ja sitten jos kaikki menee hyvin, niin niillä kenties yhdessä voitaisiin jotain tehdäkin.

[tunnusmusiikki]

00:21:55 Annika

Miten te koette, että tää lapsettomuuden uhka tai tämmöinen ajatus siitä, että ei välttämättä ole mahdollista lisääntyä, niin on vaikuttanut teidän omakuvaan?

00:22:03 Eerika

No kyllä se semmoiseen naiseuteen tai naisellisuuteen aika paljon vaikuttaa ja sitten kun on ollut kuitenkin aika varma siitä aina, että haluaa lapsia. Niin sitten just tavallaan, että se äitiys ei välttämättä olekaan mahdollista. Niin on se ollut aika iso mietinnän paikka, että mitä jos sillai käykin ettei saakaan lapsia.

00:22:27 Kirsi

Joo ja voisiko sanoa, että itsellä ainakin on ollut vähän niin kuin identiteettikriisi periaatteessa. Koska siis mä niin kauan kun mä muistan, niin oon jotenkin elämäni ajanut siihen suuntaan, että musta tulee äiti. Ja yhtäkkiä sille kaikelle pistetäänkin stoppi ja mun pitäisi jotenkin mennä kuitenkin vielä sitä unelmaa kohti, koska mikään ei ole vielä todennut, että se estäisi sen, mutta sitten samaan aikaan mun pitäisi jotenkin opetella olemaan tässä hetkessä, että kuka mä oon sen toiveen takana, että mä haluan lapsen, mikä toisaalta varmaan sitten on tämmöinen hyvä puoli tässä, että on sairastanut, että monikaan ei välttämättä tämmöistä asiaa esimerkiksi joudu käsittelemään, koska voi mennä niitten suunnitelmiensa mukaan ja näin. Että jos jotain hyvää pitää tästä hakea, niin ehkä se on sitten yksi asia.

00:23:15 Eerika

Ja toki mä oon nainen ja hyvä tällaisena, vaikka mä en saisikaan lapsia, että ei se tavallaan siihen silleen suoraan sitten liity, mutta se on jotenkin ehkä sen kautta, että on ollut niin voimakas ajatus siitä, että mitä haluaa vaikka tulevaisuudessa, niin ehkä tavallaan sen kautta sitten joutuu käsittelemään myös semmoista surua tai mahdollisuutta, että jos ei se tapahdukaan. Että kuka mä just sitten oonkaan? Että jos mä oon ajatellut koko elämäni, niin kauan kun mä oon tämmöisiä asioita ajatellut, että musta tulee äiti. Tai mulla on perhe. Ja sitten se ei just toteudukaan jonkun tämmöisen ikään kuin minusta riippumattoman asian takia, niin siinä joutuu kyllä just miettii sitä, että kuka mä sitten onkaan tai onko mulla jotain muita tavallaan haaveita, mitä kautta mä voisin toteuttaa itseäni.

00:23:57 Annika

Joo mä oon kokenut näitä samoja asioita itsekkin, että tota... Myöskin sitten siihen lisään sen, että itsellä on myöskin ollut vaikuttava tekijä siihen omakuvaan myöskin sitten yhteiskunnallinen näkökulma. Että tällä hetkellä just syntyvyys on alhaisinta, mitä se nyt on ollut aikoihin, niin tota on kyllä semmoinen asia, että myöskin sitä omakuvaan miettii yhteiskunnallisesti, että kuinka paljon yhteiskunta myöskin arvostaa mua, että se mikä vaikuttaa siihen omaan näkemykseen itsestään on myöskin just, että miten yhteiskunta näkee mut, jos mä en pysty saamaan lapsia.

Kuinka hyödyllinen sitten oon? Että totta kai, mä itse koen, että kaikki me ollaan hyödyllisiä vaikka emme voisikaan saada lapsia, mutta sitten siinä on silti se paine, se yhteiskunnallinen paine siinä taustalla, että kun syntyvyys on laskussa ja alhaisimmillaan ja sitten siitä puhutaan koko aika niin on myöskin ne semmoiset paineet siitä, että pitäisi periaatteessa lisääntyä, että saataisiin syntyvyys nousemaan myös.

Niin niin jos se ei ole mahdollista. Ja kun kuitenkin mäkin haluaisin niitä lapsia, niin se olisi siis mun haaveeni nostaa sitä syntyvyyttä myöskin, että kun on ihmisiä, ketkä ei sitten vaan oikeasti halua niitä

lapsia, niin sitten on meitä ketkä haluaisi niitä lapsia, mutta ei välttämättä voi saada... Niin kyllä se mun mielestä vaikuttaa myöskin sitten se yhteiskunnallinen osuus siihen omaan minäkuvaan.

00:25:25 Eerika

Ja toi yhteiskunnallinen näkökulma on tosi mielenkiintoinen ja senkin kannalta, että kyllä mä ainakin käyn itseni kanssa semmoisen keskustelun, että haluanko mä oikeasti lapsia vai onko se vaan jotain mihän mut on naisena kasvatettu, tai oletetaan, että mä lisäännyn, ja koska kaikkihan hankkii lapsia... Ja sitten toisaalta nyten tavallaan... Tämä oli sarkasmia, jos tää ei välittynyt täältä, ette nää mun eleitä täällä pöydän ääressä. Mutta tota. Ja nyt on kuitenkin tosi paljon sitä, että hankitaan itsellisesti lapsia tai sitten ollaan vapaaehtoisesti just lapsettomia. Että on tosi paljon toki ollut murroksessa ja mennyt hyvään suuntaan se, että naiset ihan itse päättää sen ja miettii mikä on heille itselle parhaaksi. Niin sen kannalta on mielenkiintoista, että oletteko te käynyt semmoista keskustelua itsenne kanssa, että haluanko mä oikeasti itse lapsia vai tuleeko tää jostain ulkopuolelta tää.

00:26:19 Annika

Kyllä mä oon käynyt, mutta tota kyllä mä koen, että mä itse oon, itse tosi nuorena jo silloin oikeastaan ollut niin lapsirakas ja semmoinen että se on kyllä ihan luontainen haave mulle. Että ei, en koe että se olisi yhteiskunnan mulle tuputtama semmoinen pakkohaave tai istutettu päähän mitenkään, että varmasti monella voi itse asiassa olla niin, että jossain kohtaa tulee se, että ehkä tää ei olekaan mun oma haave, että ehkä tää onkin vaan yhteiskunnan päähäni istuttama.

00:26:54 Kirsi

Joo voihan se hyvin olla mahdollista siis. Ja siis varmasti on joillakin, että sitten tajuaa jossain kohtaa, että hei, en se ole minä, joka oikeasti niitä lapsia halua.

Mä omalla kohdalla jotenkin oon kokenut sen semmoisen itseni kyseenalaistamisen ja sen toiveen kyseenalaistamisen niin vähän... En nyt siinä hetkessä, mutta jälkikäteen ajateltuna semmoisena suojausmekanismina, että mä rupean itselleen syöttämään sitä ajatusta, että no haluanko mä nyt oikeasti niitä lapsia. Että suojelee itseensä jo valmiiksi siltä semmoiselta asialta, mikä ei ole edes vielä tapahtunut, että sitten jotenkin ehkä ajattelisi, että se olisi varmaan helpompaa ainakin tän asian kannalta, jos ei haluaisi niitä lapsia.

00:27:37 Eerika

Niin toi voi olla tommonen just mitä lähtee toteuttamaan osittain tai osalla voi olla just semmoinen, että haluaa suojella itseänsä tavallaan siltä pettymykseltä, niin niin se voi olla kyllä ihan... Ja monestihan me silloin toimitaan että. Tälleen, en mä tiedä onko se suomalaiseen kulttuuriin jotenkin tyypillistä, mutta vähän vähätellään ja ei ehkä oteta sitä kaikkea tilaa, mikä meille kuuluisi, niin sitten ei myöskään pudota niin korkealta sitten niiden haaveiden kanssa.

[tunnusmusiikki]

00:28:03 Eerika

No mitä vinkkejä me annettaisiin kuulijoille? Aika paljonhan me tässä on vinkattukin asioita, mutta että tuleeko teillä vielä mieleen joku semmoinen vinkki, mitä ei ole tässä sanottu, että minkä haluaisit ehdottomasti kuulijoille kertoa?

00:28:13 Annika

Että uskaltaa terveydenhuollonkin kanssa ajoissa sitten selvittää niitä asioita. Ei tarvitse välttämättä odottaa edes siihen pisteeseen, että kun se olisi ajankohtaista, vaan niitä asioita voi myöskin halutessaan jo selvittää etukäteenkin, että jos tietää, että se voisi tuoda itselleen semmoista turvallisuuden tunnetta. Mut on myöskin täysin ok, että jos vähän pelkää sitä silleen, että jos sieltä tulee sitten huonoja uutisia. Ne asiat on semmoisia, että kannattaa tietysti punnita, että ootko valmis sitten kuulemaan myöskin niitä huonoja uutisia vai haluatko ensiksi tietysti kokeilla sitten ihan ilman mitään tietoa.

00:28:50 Kirsi

Joo, ja yksi mikä tuli vielä mieleen, yhdellä... Se oli joku webinaari tai tämmöinen. En muista oliko jopa Korennon missä oli... Oliko siinä Piritta Hynninen se gynekologi... No kuitenkin gynekologi siinä oli siinä webinaarissa, niin se sanoi, että kun on tämmöisiä, että on se uhka sille lapsettomuudelle ja endometriosikin on semmoinen että, Jos sulla ei ole hormonaalista hoitoa siihen olemassa, mikä siis yleensä ehkäisee tämän raskautumisenkin samalla, niin sehän pääsee sitä todennäköisemmin leviämään. Niin silloin siinä sanottiin, että kannattaa niin kun jos on nyt tämmöinen heteroparikunta, joka yrittää lasta, niin tutkituttaa se miehen sperma ensin ennen kun jättää sen ehkäisyn pois.

Että se oli se mitä siinä on, mutta mä itse keskustelin tästä mun gynekologin kanssa, niin sitten sehän on siis omakustanteista siinä kohtaa, että yksityisellä varmaan tarvitsee käydä. En ole ihan niin tarkasti ottanut tietoon, selville tätä että. Mut joo niin se oli semmoinen yksi, mikä tuli mieleen mitä en ollut ainakaan itse koskaan niin kun tullut ajatelleeksikaan tai kuullut mistään.

00:30:05 Eerika

Ja toi on muutenkin ihan hyvä näkökulma, että hirveästi on keskitytty tähän, tietysti näihin meidän haasteisiin meidän näkökulmasta, mutta että tosiaan siinä sitten se sperman laatukin vaikuttaa ja että se on myös hyvä tutkia, että siinä ei ole mitään vikaa.

00:30:18 Kirsi

Joo ettei niin kun vuotta niin sanotusti heitä hukkaan. Tai sillain niin kun anna vuotta endometriosille esimerkiksi mahdollisuutta vuoden ajan kasvaa ja kehittyä siellä sun kropassa, periaatteessa turhaan. Jos siinä miehen spermassa onkin se niin sanotusti se ongelma vaikka.

00:30:38 Eerika

Jep ja sitten just se, että myös itsellisesti voi hankkiutua raskaaksi. Ompa tyhmä sana sanoa tämmöisen lapsettomuusaiheen äärellä, mutta että se on myös mahdollista itse hankkiutua hoitoihin ihan yksin.

[tunnusmusiikki]

00:30:52 Eerika

Joo, mä luulen että tästä aiheesta me voitaisiin puhua aika pitkään, kun tää on aika silleen mielenkiintoinen ja koskettaa meitä kaikkia, mutta ehkä tässä jotain vinkkejä tuli tai ainakin meidän kokemuksia.

00:31:03 Annika

Toivottavasti ainakin vertaistukea.

00:31:05 Kirsi

Joo, kiitos kun kuuntelit jakson ja ei muuta kuin ensi kertaan!

[tunnusmusiikki]

[Jakso päättyy.]